

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Osa 1. Yleinen palaute asetusalunnoksesta

Tässä asetuksessa voi antaa yleistä palautetta asetuksesta, perusteluista ja esitetyistä vaikutuksista. Käyttöoikeuksien sisältöön voit antaa erikseen palautetta osioissa 2 - 4.

a. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteiden kokonaisuus selkeä ja ymmärrettävä?

- Kyllä
- Ei. Osio(t), joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä:**

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

Muutosehdotus em. osion parantamiseksi tai muu kommentti

- Tampereen lausunto tästä asiasta on kolmijakoinen, sillä meillä on käytössä kolme erillistä asiakas- ja potilastietojärjestelmää. Suun terveydenhuollossa käytössä on Lifecare, sosiaalipalveluissa Effica ja muussa terveydenhuollossa ja osassa sosiaalipalveluja Pegasos. Asetus vaikuttaa eri tavalla näihin eri kokonaisuuksiin.
- Keskeinen ohjaava ajatus Tampereen lausunnossa on se, että ammattilaisten tiedon mekanistinen rajaaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Ammattilaisilla pitää olla saatavilla se tieto asiakkaista, mitä he tarvitsevat kulloisenkin asian tarkoituksenmukaiseen hoitamiseen. Ammattilaisen harkinnassa on oltava, mitä tietoa kulloinkin tarvitaan. Etukäteen luodut keinotekoiset rajaukset vaarantavat hoidon laadun ja pahimmillaan potilasturvallisuuden. Tiedon pitää olla käytettävissä sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudessa. Palvelunantajan pitää voida arvioida, miten ammattilaisten käyttöoikeudet voidaan luvittaa.
- Terveydenhuollon kokonaisuuden osalta jää epäselväksi, kuinka vapaasti palvelunantaja voi itse määritellä, mikä tehtävä sijoittuu laajaan tai rajoitetun hoitovastuun tai hoidon tuen piiriin. Mikäli tämä on organisaation itse määriteltävissä vapaasti, asetukset ei vaaranna nykyistä toimintaa. Mikäli rajatun hoitovastuun tehtäviä pitää ottaa laajasti käyttöön, se vaarantaa monialaisen työskentelyn. Asetusalunnos ei edistä rajatun hoitovastuun tehtävissä asiakkaan yhteneväisen palvelupolun ja yhden luokun periaatteen toteuttamista
- Asetuksen muistiossa linjataan, että ammattilaisella, jolla on monenlaisia tehtäviä, tulisi olla erilliset tunnukset eri tehtäviin, jos ne tapahtuvat eri päivinä. Roolien vaihtelu tehtävien mukaan monimutkaistaa toimintaa, koska siihen ei ole helppoja teknisiä

ratkaisuja. Nykytilanteessa se olisi kohtuutonta ammattilaisille. Eri tunnukset eri rooleissa lisäävät myös virhekirjautumisten ja virhekirjausten määrää. Tämä osaltaan lisää korjaustarpeita ja lisää teknisen työn tarpeita ja niin asiakkaiden kuin ammattilaisten työtä, joka ei tuota asiakasarvoa.

- **Asiakasohjaus on esimerkki tiiviisti integroituneesta toiminnosta, jossa huolehditaan palvelutarpeen selvittämisestä sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluiden osalta muun muassa ikäihmisten osalta. Tällöin on välttämätöntä saada näkyvyys niin sosiaalihuollon kuin terveydenhuollon tietoihin laajasti. Toinen kysymys kuuluu, mihin asiakasohjaus kirjaa tekstit, jotta ne ovat kaikkien tarvitsevien yhteistyötahojen nähtävillä, kahteen eri järjestelmään tai rekisteriin kirjaaminen ei ole järkevää. Tältä osin asetuksesta ei selkeitä vastauksia löydy. Jotta asiakkaiden turvallinen ja saumaton hoito onnistuu, täytyy asiakasohjauksen kirjaukset olla samassa järjestelmässä kotihoidon palvelun kirjausten kanssa, yhteistyötä tehdään tiiviisti kotihoidon kanssa asiakkaan hoidossa. Lisäksi lääkäreiden tulee nähdä asiakasohjaajan laaja-alaisen palvelutarpeen arvioinnin kirjaukset, käyttävät näitä pohjana, kun kirjaavat todistuksia esimerkiksi hoitotukihakemuksiin.**
- **Sote-uudistuksen tavoitteena on sujuvat palveluketjut, sote-palvelujen integroituminen sekä moniammatillinen työskentely, mutta asetuksessa ei oteta kantaa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tietojen näkyvyyteen ristiin niitä tarvitsevilla ammattilaisilla.**

b. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet toteutettavissa käytössänne olevaan tietojärjestelmään?

- Kyllä
- Ei
- On osin tehtävissä, osin ei**
- En osaa sanoa

Muutosehdotus tai muu kommentti

c. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet riittävät kattavat, jotta niiden perusteella voidaan antaa käyttöoikeudet kaikille asiakastietoja käsitteleville henkilöille?

- Kyllä
- Ei. Osio, joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä:**
- En osaa sanoa

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

- Asetuksen premissi siitä, että etukäteen tiedetään ammattilaisten käyttötapaukset tarkasti, on ongelmallinen. Ammattilaisten potilaiden ja asiakkaiden hoitoon tarvitsemat tiedot riippuvat asiakkaan tilanteesta ja siitä taustasta, joka hänellä on. Terveystieteiden tutkimuksessa tietojen rajaaminen palveluperusteisesti luo keinotekoisia rajoja, jotka pahimmillaan estävät laadukkaan hoidon tarjoamisen.
- Ohjelmistorobottien käyttöoikeuksista ei mainita asetuksessa. Ohjelmistorobottiikalla pystytään hoitamaan asiakas- ja potilastietojärjestelmissä rutiininomaisia kirjauksia, joissa ei tarvita ammattihenkilön harkintaa. Teknisesti joitakin näkymiä on kuitenkin rajattu käyttöoikeustulkintojen takia siten, että niitä ei voida ohjelmistorobottiikalla käsitellä. Lainsäädännössä tulisi mahdollistaa ohjelmistorobottiikan käyttö matalalla kynnyksellä sellaisiin tehtäviin, joissa ei tarvita harkintaa.
- Turvakiellon alaisten tietojen käsittelyssä ei asetuksesta mainita mitään. Tätä asiaa olisi hyvä linjata valtakunnallisesti yhteneväisesti. Nyt järjestäjät joutuvat itse miettimään toimintamallit.

Muutosehdotus tai muu kommentti

d. Kuinka suuren osan työntekijöistä kohdalla käyttöoikeuksien laajuus muuttuu asetuksen myötä?

- Suun terveydenhuollossa ja Lifecaressa ei merkittäviä muutoksia, sillä käyttäjäryhmät ovat selkeät.
- Sosiaalipalveluissa ja Efficassa on toimittu jo aiemmin pitkälti saman tapaisten oikeuksien mukaisesti kuin, mitä asetuksessa säädetään
- Terveystieteiden tutkimuksessa ja Pegasoksessa muutos riippuu siitä, kuinka asetusta toimeenpannaan. Mikäli toimeenpanossa voidaan rakentaa käyttöoikeudet pääsääntöisesti laajojen työtehtävien mukaisesti, muutokset eivät välttämättä kovin suuria. Jos asetuksen nykyisen määrittelyn mukaisia rajattuja työtehtäviä pitää ottaa laajasti käyttöön, määrä voi olla iso. Joka tapauksessa asetuksen tullessa voimaan Tampereen Pegasoksessa olevat 250 käyttöoikeusrooli pitää käydä läpi ja arvioida suhteessa asetukseen.

e. Miten asetusluonnoksen mukaiset käyttöoikeudet muuttaisivat ammattihenkilöiden työtä?

- Tähän kysymykseen ei ole yksinkertaista vastausta. Riippuu palvelukokonaisuudesta ja siitä, miten terveydenhuollon rajattuja hoidollisia tehtäviä tulkitaan. Mikäli asetuksen perusteella pitää alkaa rajaamaan käyttöoikeuksia nykyisestä, siitä voi seurata vakavia ongelmia, jos hoitoon tarvittavat tiedot eivät olekaan saatavilla.

f. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia asetuksen toimeenpanolla on organisaatiollenne

a. kustannukset euroina

- 150 000 € perustuen projektiin, jossa käyttöoikeudet käytäisiin läpi. Tietojärjestelmäkustannuksia ei tässä vaiheessa pystytty arvioimaan.

b. työmäärä (htkk)

- 36 perustuen kahden henkilön vuoden kestävään projektiin ja siihen osallistuvien henkilöiden työpanokseen. Tietojärjestelmämuutoksia ei tässä vaiheessa osattu arvioida suoraan.

c. muutosten toimeenpanon edellyttämä aika kuukausina

- Mahdollisia muutoksia vaadittaneen pääosin Pegasoksen käyttäjärooleihin, joita on nykyään noin 250. Näiden kaikkien läpikäyminen ja muuttaminen asetuksen mukaiseksi voi viedä vuoden. Hyvinvointialueella työ on vielä laajempi ja edellyttää Pirkanmaalla useamman järjestelmän yhteensovittamista.

d. tietojärjestelmämuutokset

- **Kyllä**
- Ei
- En osaa sanoa

Jos kyllä, kerro tarkemmin minkälaisia muutoksia

- Ammatillaisen useammat käyttöoikeusroolit eivät tällä hetkellä ole helposti toteutettavissa
- Rajattujen hoidollisten tehtävien rajaukset saattavat vaatia muutoksia siihen, miten Pegasoksen tietosuojaa on rakentunut
- Sosiaali- ja terveysministeriö on toivottavasti keskustellut suurimpien asiakas- ja potilastietojärjestelmien tuottajien kanssa asetuksen sisällöstä, jotta asetuksen määräykset ovat toteutettavissa. On epätodennäköistä, että Pegasoksen järjestelmätoimittaja pystyisi nopealla aikataululla tekemään muutoksia järjestelmään, jota ollaan kehittämässä uudelle alustalle rakentuvaan versioon (OMNI360)

Osa 2. Käyttöoikeudet terveydenhuollossa

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta terveydenhuollon palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

4§ Käyttöoikeus laaja-alaisessa hoidollisessa työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus kaikkiin asiakastietoihin?

- Kysymyksen asettelu on ongelmallinen. Lähes kaikissa terveydenhuollon tehtävissä asiakkailta voi olla monenlaisia asioita hoidettavana ja taustalla. Etukäteen ei ole yksioikoisesti määriteltävissä minkälaisia tietoja ammattilaiset tarvitsevat. Tiedot

riippuvat asiakkaasta ja tapauksesta. Ammattilaisella tulee olla mahdollisuus monenlaisiin tietoihin, joita hän harkintansa mukaan käyttää tarkoituksenmukaisella tavalla.

Onko laaja-alainen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

- Pykälässä ei rajata palveluja

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Tässä pykälässä laajuus asianmukainen

5 § Käyttöoikeus rajatuissa hoidollisissa työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Kysymykseen vastaaminen vaikeaa. Asetuksen palvelukohtaiset rajaukset eivät vaikuta perustellulta lähtökohdalta. On tehtäviä, jotka laajuudeltaan rajattuja, mutta joissa voi olla tarve toisessa palvelussa tuotettuun potilastietoon.

Onko rajattu hoidollinen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

- Joissain tapauksissa kyllä. Asetuksen palvelukohtaiset rajaukset aiheuttavat sen, että tämä pykälä asettaa ammattilaisia keinotekoisesti siiloihin. On tehtäviä, jotka eivät välttämättä ole laajan hoidollisen vastuun tehtäviä, mutta joissa kuitenkin tarvitaan toisen palvelun tietoja.

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Paikoin. Asetuksen palvelukohtaiset rajaukset aiheuttavat sen, että tämä pykälä asettaa ammattilaisia keinotekoisesti siiloihin. On tehtäviä, jotka eivät välttämättä ole laajan hoidollisen vastuun tehtäviä, mutta joissa kuitenkin tarvitaan toisen palvelun tietoja.
- Asetuksessa mainitun potilasyhteenvedon tekninen toteutus ei välttämättä ole tällä hetkellä mahdollinen. Nuo tiedot ovat näkymillä, joiden käyttö voi rajautua pois, jos rajataan käyttöoikeus koskemaan vain omaa palvelua.

6 § Käyttöoikeus hoidon tuen työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Mahdollisesti kaikissa

Onko hoidon tuen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

- On tunnistettavissa

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Muistioon kirjattu toimintamalli tapauksissa, joissa hoidon tuen henkilö tarvitsee laajempia tietoja, on hämmentävä. Suositellaanko todella järjestelmissä olevan tiedon jakamista järjestelmän ulkopuolella tapauksessa, jossa henkilöllä on kuitenkin pääsy järjestelmään.

7 § Käyttöoikeus lääkkeiden käytön arviointiin, toimittamiseen ja käytön opastukseen liittyvissä työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

8 § Käyttöoikeus potilashallinnon tehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Mahdollisesti kaikissa

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Potilashallinnon määrittely on vaikuttaa rajautuvan tukitehtäviin. Organisaatioissa on johtavissa asemissa olevia ammattilaisia (esimerkiksi ylilääkärit ja ylihoitajat), joilla ei ole suoraa hoitovastuuta, mutta tehtävänsä hoitamiseksi heillä tulee olla pääsy oman organisaationsa tietoihin. Mikäli tämä rooli kuuluu tähän pykälään, tulisi tekstiä tarkentaa

Opiskeluhoolto

Tulisiko opiskeluhooltoon kuuluva terveydenhoolto (koulu- ja opiskeluterveydenhoolto ja opiskeluhoillon psykologipalvelut) olla oma palvelunsa asetuksen 3 §:ssa?

- Kyllä
- **Ei. Perustelee:**
- Opiskeluhoillon terveydenhoolto ei ole toiminallisesti järkevästi erotettavissa vastaanottopalveluista. Opiskeluhoolto perus- ja toisella asteella on terveydenhoillon osalta osa perusterveydenhuollon kokonaisuutta. Opiskeluhoillon tehtäviä erityisesti opiskeluterveydenhooltoon kuuluvan sairaanhoidon osalta toteutetaan monin paikoin osana terveysasematyötä ja kuntoutusammattilaisten (kuten fysioterapia, ravitsemusterapia) työtä, jolloin tietokokonaisuuden on avauduttava niin opiskeluhoillon kuin muun vastaanottotyön ammattilaisille. Toisaalta esimerkiksi kouluterveydenhuollossa kertyvät kasvatiedot ja muu laaja lapsen ja nuoren kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia kuvaava tieto on tarpeellista myös sairaanhoitoa toteuttaville tahoille niin päivä- kuin jopa päivystysaikaisessa työssä. On tärkeää huomioida, että psykologityöhön sisältyy myös hoidollisia, terapeuttisia elementtejä, jolloin kaikki käyntitekstit ei ole tulkittavissa välttämättömiksi, vaan näiltä osin käytettävissä tulee

olla rajatumpi näkyvyys. Esim. työskentelyn ja tutkimusten yhteenvedot, lausunnot, läheteet tms. tulee näkyä niitä työssään välttämättä tarvitseville.

- En osaa sanoa

Mitä potilastietoja opiskeluhollossa välttämättä tarvitaan?

- Kysymyksen asettelu on ongelmallinen. Lähtökohtaisesti käyttöoikeudet tarvitaan kaikkiin potilastietoihin. Opiskeluhollossa arvioidaan lasten ja nuorten hyvinvointia laajasti ja kokonaisvaltaisesti, jotta varhainen tuki ja hoito mahdollistuu. Tämä ei ole mahdollista ilman kattavia taustatietoja. Esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon lakisääteisiin tehtäviin kuuluu perusterveydenhuollon tasoinen sairaanhoito sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut. Tämän tehtävän hoitaminen ei ole mahdollista ilman laajoja käyttöoikeuksia. Etukäteen ei ole yksioikoisesti määriteltävissä minkälaisia tietoja tarvitaan. Tiedot riippuvat myös asiakkaasta ja tapauksesta. Ammattilaisella tulee olla mahdollisuus monenlaisiin tietoihin, joita hän harkintansa mukaan käyttää tarkoituksenmukaisella tavalla. Psykologityön osalta välttämättömiä tietoja työskentelyn kannalta ovat mm. lapsen tai nuoren kasvu- ja kehitystiedot sekä niihin liittyvät huolenaiheet, tukitoimet, hoidot ja kuntoutukset, sikäli kun ne liittyvät lapsen tai nuoren psyykkiseen (tunne-elämän) kehitykseen ja/tai kognitiiviseen kehitykseen.

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan opiskeluhollossa potilastietoja?

- Kuten kahdessa edellisessä kysymyksessä. Opiskeluhollossa hoidetaan monenlaisia asioita huomioiden asiakkaiden fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen tilanne, ja nämä tiedot voivat olla oleellisia monenlaisissa palveluissa. Hoidollisesti perustellut näkyvyydet eri toimijoiden kesken myös mahdollistavat joustavan yhteistyön eri ammattilaisten kesken ja vähentävät tarvetta erillisille, hoitoprosesseja hidastaville läheteprosesseille. Esimerkiksi jatkohoito- tai kuntouttavat tahot tarvitsevat toteutuksen kannalta välttämättömät työskentelyn koonti sekä tutkimusten yhteenvedot tms. taustatiedot.

Osa 3. Käyttöoikeudet sosiaalihuollossa

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta sosiaalihuollon palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

11 § Käyttöoikeus laajan asiakasvastuun tehtävissä julkisessa sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus pääosin asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Sosiaalihuollon laajan asiakasvastuun ja järjestämisen tehtävien jaottelu ei ole selkeä.

12 § Käyttöoikeus sosiaalipalvelun järjestämisen tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus pääosin asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Sosiaalihuollon laajan asiakasvastuun ja järjestämisen tehtävien jaottelu ei ole selkeä.

13 § Käyttöoikeus lastenvalvojan tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja? Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Kyllä

14 § Käyttöoikeus sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävissä julkisessa sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus pääosin asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Pykälän perusteella jäi epäselväksi muuttaako asetus oman tehostetun perhetyönnäkymää lastensuojeluasiakkaan tietoihin. Näiden tietojen näkymiseen ei ole tarkoituksenmukaista tehdä rajauksia.
- Omaishoidontuki on nostettu §14 esiin sosiaalihuollon osalta, mutta asiakkuuden kokonaisvaltainen hoitaminen ja seuraaminen edellyttävät riittävän tiedonkulun varmistamiseksi näkyvyyttä myös terveydenhuollon tietoihin.

15 § Käyttöoikeus yksityisen sosiaalihuollon työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Kyllä

16 § Käyttöoikeus sosiaalihuollon hallinnollisissa tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus pääosin asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Kuuluvatko esimies- ja johtotehtävät tämän pykälän alle? Esimiestasolla pitäisi olla käyttöoikeus kaikkiin palveluiden, joiden johtaminen kuuluu ko. henkilön alaisuuteen. Esimiehellä on oltava mahdollisuus tarvittaessa seurata, analysoida, arvioida palveluiden ja asiakasprosessien toteutumista (esim. myös kanteluihin ja muistutuksiin vastaaminen ja muut valvontaan liittyvät toimenpiteet)
- Kuuluuko kehittämistyö tämän pykälän alle? Asiakasprosessien kehittämisen näkökulmasta on välttämätöntä päästä prosessin kannalta olennaisiin ja tarvittaviin asiakastietoihin.

17 § Käyttöoikeus potilastietoihin sosiaalihuollon työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Pykälän kuvaus asianmukainen

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Kyllä

Opiskeluhoolto

Mitä sosiaalihuollon asiakastietoja kuraattoripalvelussa välttämättä tarvitaan?

- Esimerkiksi lastensuojelun ja perhetyön kannalta tarvitaan keskeiset lapsen ja nuoren sekä perheen tukitoimien suunnittelun tiedot, jotka olennaisesti vaikuttavat lapsen koulunkäyntiin, sen tukitoimiin ja järjestämiseen.

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan kuraattoripalvelun asiakastietoja?

- Esimerkiksi lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnissa tarvittavat keskeiset asiakkuuden koontitiedot. Tämä ei tarkoita kaikkien asiakkuuskäyntien näkyvyyttä vaan rajattujen tietojen näkyvyyttä. Koontitietojen tai erillisten yhteenvedojen näkyvyys jouduttaa prosessia, kun ei tietoa tarvitsisi etsiä vaikkapa useamman vuoden kestäneen asiakkuuden kaikista käyntikirjauksista.

Osa 4. Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta sosiaalihuollon muissa palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

18 § Opiskelijoiden käyttöoikeudet

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

- Käytännössä katsoen kaikissa palveluissa

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Vastaavaa tehtävää vastaavat oikeudet perusteltua, sillä opiskelijoiden tehtävät rinnastuvat usein vakituisen henkilöstön tehtäviin
- Käyttöoikeuksia voi tarvita myös tutkimuksellisiin tarkoituksiin, kuntien pro gradu - tutkimuksiin. Tällöin voi olla tarvetta käyttöoikeuksille, vaikka he eivät suoraan toteuta tiettyä tehtävää.

19 § Käyttöoikeus ICT-tekniikan henkilöstön työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Näissä tehtävissä on potentiaalinen tarve käyttöoikeuksiin kaikkeen järjestelmissä olevaan tietoon

20 § Käyttöoikeus arkistotoimen työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

- Näissä tehtävissä on potentiaalinen tarve käyttöoikeuksiin kaikkeen järjestelmissä olevaan tietoon

Osa 5. Muu palaute

Muita huomioita ja palautetta asetusluonnoksesta

- 3§ listauksessa on mukana kohdassa 9) neuvolapalvelut. Tähän kohtaan ei ole viittausta rajattujen hoitotehtävien oikeuksissa ja muistiossa tämä on kirjattu vastaanottoiminnan alle. 3§ maininta lienee tekninen virhe?
- Asetuksen voimaantulossa tulee huomioida siihen liittyvä suuri työmäärä terveydenhuollon palveluissa. Lisäksi käynnissä oleva hyvinvointialueiden valmistelu sitoo sitä henkilöstöresurssia, jota tarvitaan asetuksen tuomien muutosten toteuttamiseen ja hyvinvointialueen aloittamiseen. Vuodet 2022 ja 2023 tulevat olemaan täysin työllistettyjä ilman tämän asetuksen toteuttamista. Näemme voimaantulon olevan realistista aikaisintaan vuonna 2024 ja tällöinkin tulee tarjota riittävä siirtymäaika asetuksen toimeenpanolle.